

Інформаційна карта галузевих нововведень у 2019 р.

1. Назва нововведення: Спосіб відновлення функції м'язів, відповідальних за постуральний баланс

2. Мета, яка буде досягнута при використанні нововведення: підвищити ефективність реабілітації пацієнтів після ендопротезування шляхом відновлення функції м'язів, відповідальних за постуральний баланс.

3 Суть нововведення: Спосіб відновлення постуральної стабільності ортопедичних хворих виконується наступним чином. Пацієнт розташовується на платформі статографа, підключеного до комп'ютера, на моніторі якого нанесена координатна сітка зі шкалою в міліметрах, з осью ліній і рухомим відносно неї світловим маркером 8 центра ваги пацієнта 9. Останній здійснює по чергове навантаження на здорову і ушкоджену нижні кінцівки відповідно шляхом зміщення центра його ваги в бік розташування відповідної кінцівки у фронтальній площині. Частота зміщень центра ваги при цьому складає у межах 6-10 зміщень за хвилину у декілька сеансів відновлення на добу і протягом кожного з них 10-12 хвилин на протязі 25-35 діб. Процес відновлення стабільності пози починається з навантаження на ушкоджену кінцівку від 10 % від величини навантаження на здорову кінцівку, збільшуючи величину навантаження до 60% від величини нормального навантаження на здорову кінцівку. Зміщення центра ваги пацієнта в той або інший бік здійснюють шляхом переминання стоп обох кінцівок, не відриваючи їх від платформи статографа.

Процес відновлення постуральної стабільності пацієнт контролює, дивлячись на монітор комп'ютера, де відображені проекції стоп здорової і ушкодженої нижніх кінцівок. При зміщенні пацієнтом центра його ваги шляхом переминання стоп обох кінцівок на моніторі зміщується світловий маркер, розташування якого відносно осьової лінії і координатної сітки визначає ступінь і час навантаження на ту або іншу кінцівку. Це дозволяє контролювати і регулювати ступінь навантаження на ушкоджену кінцівку залежно від патологічного стану її м'язів і фізіологічної здатності їх до сприйняття заданого навантаження. Це попереджає перевантаження ушкодженої кінцівки в процесі фізичної її реабілітації і прискорює, таким чином, час відновлення постуральної стабільності. Виконання реабілітації за вищезазначеними режимами підсилює фізіологічну здатність м'язів або суглобів ушкодженої кінцівки до сприйняття контрольованого навантаження з прогнозованим за часом результатом реабілітації хворого.

Виконання почергових навантажень на обидві кінцівки пацієнта шляхом переминання їх стоп між собою, не відриваючи їх від платформи статографа підвищує комфортність умов відновлення постуральної стабільності і підвищує контрольованість результатів постопераційного лікування хворих за часом.

4. Перелік обладнання, реактивів, лікарських засобів, виробів медичного призначення та інструментів, необхідних для впровадження нововведення: Статограф, комп'ютер.

5. Показання до застосування: **метафізарні та метадіафізарні переломи довгих кісток.**

6. Протипоказання до застосування: повна відсутність опорності однієї або обох нижніх кінцівок.

7. Очікуваний ефект (медичний, соціальний та економічний). Процес відновлення пацієнтів після ендопротезування прискорився в 2,5-3,2 рази. Випадків рецидивів порушень постуральної стабільності на протязі 6 місяців досліджень не спостерігалось. У пацієнтів зафіксовано посилення м'язової діяльності прооперованої нижньої кінцівки, підвищене стимулювання окислювально-відновлювальних процесів в організмі, посилення припливу насиченої киснем артеріальної і відтік венозної крові, покращення лімфотока.

8. Перелік можливих ускладнень або помилок при використанні нововведення, шляхи їх запобігання та усунення: немає

9. Форми інформаційно-методичного забезпечення використання нововведення в практиці (методичні рекомендації, інформаційні листи, курси стажування, підвищення кваліфікації тощо): інформаційний лист, курси стажування та інформації в ДУ „ПХС ім. проф. М.І.Ситенка НАМН України”, семінари, показове застосування способу.

10. Назва, № держреєстрації, термін виконання науково-дослідної роботи, результатом якої є дана пропозиція щодо нововведення: "Вивчити біомеханічні особливості функції стояння та ходьби людини після ендопротезування кульшового суглоба" **0108U001074 01.2019-12.2021**

11. Стан охорони об'єктів інтелектуальної власності, які входять до складу нововведень (бібліографічні дані охоронних документів): На даний спосіб отримано Патент на корисну модель №130974 UA. МПК (2009) А61Н1/00. Патентовласник ДУ «ПХС ім. М.І. Ситенка НАМНУ»– Заявка u201802754 від 19.03.2018 Опубл. 10.01.2019, бюл. № 1

12. **Установа-розробник, її адреса і реквізити:** ДУ „Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І.Ситенка НАМН України”, 61024, м.Харків, вул.Пушкінська 80, тел.(057) 725-14-71.

13. **Прізвища та ініціали авторів-розробників нововведення, їх телефони (для індивідуальних розробників, які створили нововведення не в зв'язку з виконанням службового завдання – їх адреси та телефони):**

Тяжелов Олексій Алімович (057) 725-14-71

(відповідальний за впровадження)

Климовицький Роман Володимирович (057) 725-14-71

Карпінський Михайло Юрійович (057) 725-14-71

Карпінська Олена Дмитрівна (057) 725-14-71

Гончарова Лариса Джевдетівна (057) 725-14-71

14. Рекомендовано Вченою Радою ДУ "Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І.Ситенко НАМН України" для використання в практиці (посилання на номер і дату протоколу засідання): №. від ..... 2019 р.

Запропонований "Спосіб відновлення функції м'язів, відповідальних за постуральний баланс" дозволяє покращити результати реабілітації пацієнтів після ендопротезування суглобів нижніх кінцівок .

15. **Додаткові послуги розробників для оволодіння нововведенням:** технічний інструктаж, показові операції.

Керівник установи
д.м.н., проф. _____ /М.О.Корж /

Автори _____ /О.А.Тяжелов/
_____ /Р.В.Климовицький/
_____ /М.Ю.Карпінський/
_____ /О.Д.Карпінська/
_____ /Л.Р.Гочарова/
Головний спеціаліст МОЗ України _____ /С.С.Страфун/